

Kæra

um brúk av tvingsli á Psykiatriska Deplinum

Føroya Kærustovnur

Tú kanst kæra um tvingsil !

Um so er at tú vilt kæra nýtsluni av tvingsli í sambandi við eina innlegging á eina psykiatriska deild, skalt tú kæra til Psykiatrisku Sjúklingakærunevndina, sum hevur skrivstovu á Føroya Kærustovni. Endamálið við kæruni er at fáa tvinsilin at steðga.

Hvat kanst tú kæra um?

Du kanst t.d. kæru um órímliga eller óneyðuga:

- Tvingsilsinnlegging
- Tvingsilsafturhald á deildini
- Tvingsilsviðgerð
- Brúk av tvingsilsfastspenning (t.e. at spenna ein sjúkling fastan)
- Brúk af kropsligari megi (t.e. at starvsfólk halda sjúklinginum fastan).

Eru tað tíðarfreistir fyri at kunna kæra?

Tað er eingin formlig freist fyri at kæra um brúk av tvingsli á Psykiatriska Deplinum. Men tá endamálið við kæruni er at fáa tvinsilin at steðga, er tað eitt gott hugskot at kæra so skjótt sum gjørligt.

Hvør kann kæra?

Ert tú tvingsilsinnlagdur, tvingsilsafturhildin ella verður tvingsilsviðgjørdur á eini psykiatriskari deild, eigur sjúkrahúsið at síggja til, at tú fært ein sjúklingaráðgeva. Um so er at tú verður tvingsilsfastspentur ella ert út fyri aðrari kropsligari megi, eigur sjúkrahúsið at spyrja teg um tú vilt hava ein sjúklingaráðgeva.

Sjúklingaráðgevin skal leiðbeina og geva tær ráð viðvíkjandi øll viðurskipti í samband við sjálva innleggingina, uppihaldi og

viðgerð á tí psykiatrisku deildini. Sjúklingaráðgevin skal eisini hjálpa tær við eini møguligari kærni. Tí kunna bæði tú og/ella sjúklingaráðgevin tína vegna kæra og krevja, at Psykiatriska sjúklingakærunevndin viðgerð títt mál.

Hvussu skal ein kæra skrivast?

Tað eru eingi formlig krøv um, hvussu tú skalt kæra. Tú ella tín sjúklingaráðgevi kunna skriva nøkur orð um, hví nýtslan av tvingsli tykist órímligt ella óneyðugt.

Tað er heldur ikki neyðugt at tú sjálvur sendir kærna beinleiðis til Psykiatrisku sjúklingakærunevndina. Tú kanst geva starvsfólki á deildini ella tínum sjúklingaráðgeva kærna, sum so hava skyldu at senda kærna víðari.

Tú og/ella sjúklingaráðgevin hava síðani rætt til, munnliga, at greiða frá málinum fyri Psykiatrisku sjúklingakærunevndini.

Hvørji úrslit kunna koma av at kæra?

Tú kanst antin fáa avslag ella viðhald í kærni. Fært tú viðhald, skal nýtslan av tvingsli steðgast beinanvegin.

Um so er at tú hevur kært um tvingsilsviðgerð, skal Psykiatriska sjúklingakærunevndin viðgerða tína kærni skjótt. Nevndin skal hava tikið avgerð innan 7 gerandisdagar aftaná kærna er móttikin.

Í øðrum málum skalt tú hava eina grundgeving, um so er at Psykiatriska sjúklingakærunevndin ikki hevur tikið eina avgerð 14 dagar aftaná, at kærna er móttikin.

Tá ið Psykiatriska sjúklingakærunevndin skal meta, um nýtslan av tvingsli er órímlig ella óneyðug, er tað við grundarlagið í Psykiatrilógini.

Ásetingarnar í lógini kunnu eisini vera av týðningi fyri teg at vita, so tú veitst, hvat starvsfólkini kunna og ikki kunna. Sambært lógini er galdandi, at:

- Starvsfólk kunna bert brúka tvingsil, tá ið teg hava gjørt, tað sum gjørligt er, fyri at fáa sjúklingin at viðvirka

sjálvboðin. Sjúklingurin skal hava eina hóskandi tíð at umhugsa seg í, tá ið viðurskiftini loyva tí.

- Tvingsilsinnlegging, tvingsilsafturhald og tvingsilsviðgerð má bert fara fram, um so er at tvær treytir eru loknar. Sjúklingurin skal vera sinnissjúkur ella í eini støðu, sum javnmetist við hetta. Og tað skal vera óforsvarligt at lata vera við at innleggja/afturhalda/viðgerða sjúklingin. Hetta er tá ið, sjúklingurin er í munandi vanda fyri seg sjálvan og øðrum, og tá ið útlitini fyri at verða lektur ella at fáa ein munagóðan linna, annars høvdu verði munandi versnaði/verri?

- Rýmir ein tvingsilsinnlagdur ella tvingsilsafturhildin sjúklingur av psykiatrisku deildini, kann yvirlæknin avgerða, at lögreglan kemur til hjálpar at fáa persónin aftur á deildina.

- Starvsfólk máa bara spenna sjúklingin fastan (brúka tvingsilsfastspenning), um so er at, sjúklingurin setur seg sjálvan ella onnur í vanda, jagstrar ella á annan hátt ger seg inn á aðrar sjúklingar ella ger herverk í ikki týðningarleysum muni.

- Starvsfólk máa bert spenna sjúklingin fastan við belti, hond- og fótremum og handskar.

- Starvsfólk skulu brúka tvingsil so varliga sum gjørligt og við størsta móguliga umhugsni, so sjúklingurin ikki verður óneyðuga eyðmíktur.

Hví skal eg fara á fund við kærunevndina?

Som psykiatriskur sjúklingur kanst tú hava stóran tørv á hjálp frá sjúklingaráðgevanum, eisin á hvussu væl tín sjúklingaráðgevi dugir at tala fyri teg, tá ið fundurin er við Psykiatrisu kærunevndini.

Um tú hevur móguleika fyri tí, er tað eitt gott hugskot at verða til staðar, tá ið títt kærsmål skal leggjast fyri kærunevndini, so tú hevur móguleika at at rætta evt. feil í frágreiðingini um hvussu hendingarnar fóru fram, í sambandi við at tvingsil var nýttur móti tær.

Kanst tú kæra eina avgerð?

Ert tú ónøgdur við avgerðina hjá Psykiatrisku kærunevndini,

kanst tú kæra málið víðari, antin til Sundhedsstyrelsens Patientklagenævn ella við at leggja málið fyri rættin.

Hvat tú skal gera, er treytað av hvat tað er tú kærir um.

- Ert tú ónøgdur um avgerðina hjá kærunevndini um tvingsilsviðgerð, tvingsilsfastspenning og/ella annað brúk av kropsligari megi, kanst tú ella sjúklingaráðgevin hjá tær kæra til Sundhedsvæsenets Patientklagenævn.

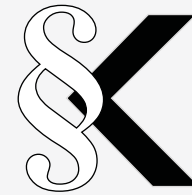
- Ert tú ónøgdur við avgerðina hjá kærunevndini um tvingsilsinnlegging, tvingsilsafturhald og/ella tvingsilsafturføring, kanst tú ella sjúklingaráðgevin hjá tær krevja, at Psykiatriska sjúklingakærunevndin leggur málið fyri Føroya Rætti. Rætturin tilnevnr ein advokat til at føra málið hjá tær, og tað almenna rindar útreiðslurnar.

Føroya Kærustovnur er fyrisiting hjá 7 ymiskum kærunevndum. Stovnurin fyrireikar kærsmål og skipar fyri fundum og skrivar lögfrøðiligt upprit til kærunevndirnar. Føroya Kærustovnur góðkennir sjúklingaráðgevar sambært Psykiatrilógini.

Kærunevndir ið eru á Føroya Kærustovni eru:

- Kærunevndini í almanna- og heilsumálum
- Kærunevndini hjá Stuðulsstovninum
- Skatta- og avgjaldskærunevndin
- Kærunevndini í lendismálum
- Vinnukærunevndin
- Fjølmiðlanevndin
- Psykiatriska sjúklingakærunevndin

FØROYA KÆRUSTOVNUR

Undir Hornabakka
Postsmoga 45
110 Tórshavn

Tel: 320 585
Fax: 320 590
www.kærustovnur.fo

Avgreiðslutíð: mán. - frí. kl. 09-12 & 13-15